

[Grønning.]

Der vilde i saa Fald have været Tale om Uheld for Hvededyrkerne, men det vilde ikke have berørt den øvrige Befolkning. Nu derimod forplanter Virkningerne af den ringe Hvedehøst sig vidt omkring. Til Landbrugets Tab føjes nu Statens Tab, idet den maa savne Hvede som et værdifuldt Afgiftsobjekt, der gjorde det muligt at holde Rugbrødsprisen nede paa et taaleligt Niveau. Dertil kommer for den store Befolkning den Ulempe, der er forbundet med at skulle undvære det vigtige Produkt, som Hvedemelet er. Det er derfor naturligt, at man ved dette Lovforslag søger at opmuntre Landbruget til at fortsætte Hvededyrkingen til Trods for de store Tab, denne i de sidste Aar har medført. Det er nemlig meget store Tab, og jeg tror, at Tanken i Lovforslaget er rigtig, at der maa en særlig Opmuntring til for at faa Landmændene, som i 3 Aar har maattet pløje deres Vintersædsmarker om, eller som har set dem staa med halv Afgrøde eller forurenede Afgrøde og har maattet tage det Tab, dette har medført, til at bevare Lysten til denne Afgrøde, da der jo er andet Brødkorn, man kan avle.

Nu gaar Staten altsaa ved Lovforslagets Bestemmelse i § 1 ind i Risikoen og deltagende i Tabet med 30 Kr. pr. 100 kg Saasæd, der skal anvendes til Omsaaning, hvis Vinteren atter skulde ødelægge Markerne. Man maa saa haabe, at det ved Hjælp af denne Foranstaltning vil blive muligt at besaa de begrænsede Arealer, som der er Saasæd til.

Vigtigt i saa Henseende tror jeg det vilde være, om det lykkedes at faa Saasæd frem i rette Tid. Det vil vel nok være vanskeligt paa Grund af den sene Høst, men hvad der fra Statens Side kan gøres i Retning af hurtige Transporter og Støtte til de Landmænd, der eventuelt maa have Støtte for at kunne tærsk hurtig, bør gøres. Jeg mener ikke, det skal være nogen økonomisk Støtte, men Midler til at tærsk hurtig; det er jo ikke alle Landmænd, der har Elektricitet og saaledes kan sætte Tærskningen i Gang, naar de vil, men mange er afhængige af andre Forhold. Jeg vil mene, det er rimeligt at give de Landmænd, som er pligtige at aflevere deres Hvede til en bestemt Dato, for at denne Hvede kan anvendes som Saasæd, saa meget Brændselolie, som nu er nødvendig, for at de kan gennemføre den Opgave. Vigtigt er det ikke blot for Landbruget — man kan næsten sige mindst for Landbruget —, men for Staten og for hele Samfundet, at Hvededyrkingen opretholdes i fornøden Udstrækning, og jeg skal

derfor paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig Vedtagelse her i Tinget.

Rasmussen (Gylling): Efter de seneste Aars store Tab for Hvededyrkerne her i Landet maatte man nære stor Frygt for, at disse skulde opgive at dyrke Hvede, idet Risikoen kan blive meget stor for dem. Spørgsmaalet har længe været debatteret i Landbrugskredse. Man har talt om, hvilken Form Staten vilde vælge for eventuelt at imødegaa en saadan Risiko. Man har talt om, at Staten vilde gøre det paa den Maade, at den vilde sætte Hvedeprisen op, og der kunde ogsaa tænkes en Form, hvorved Afleveringen til Statslagrene vilde blive nedsat i nogen Grad. Det har ogsaa i visse Kredse været paa Tale, om man ikke skulde gaa til at kræve et Tilskud pr. Areal, uanset hvorledes Høsten maatte blive. Jeg tror nu alligevel, at den Form, Regeringen har valgt, er bedre end nogen af de her skitserede. Naar man vælger denne Form, kan det ihvert Fald siges med Sandhed, at Landbruget ikke har benyttet en vanskelig Situation til at berige sig paa Forbrugernes Bekostning. Det vil være et smukt Vidnesbyrd for Landmændene, hvis det kommende Efteraar viser, at de i den Udstrækning, det er rimeligt og naturligt, igen har tilsaaet deres Marker med Hvede.

Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig Gennemførelse.

Jens Thomsen: Ved Lovforslagets Fremsettelse udtalte den højtærede Landbrugsminister, at Staten overtager Risikoen ved Hvededyrkingen. Det er dog ikke helt rigtigt. Der kan næppe købes Saahvede til 30 Kr. pr. Td., men det er selvfølgelig underordnet i denne Forbindelse. Det største Tab ved Omsaaning af Hvedearealerne er ikke Tabet af selve Udsæden, selv om det vejer mere i en Tid, hvor det kniber at faa Korn nok, men Tabet ved Arbejdet med Omsaaning. Derfor kan man ikke sige, at Staten gennem det foreliggende Lovforslag overtager Risikoen ved hele Hvededyrkingen. Jeg tror ikke, at Gennemførelsen af dette Forslag vil faa større Betydning. Jeg tror, det vilde faa langt større Betydning, hvis Staten gav gratis Saahvede til de Landmænd, der paa Grund af Frostskade har omsaaet deres Hvedearealer i Foraaret 1941 og 1942, og jeg henstiller til Landbrugsministeren at foreslaa en saadan Ændring. Det vil koste Staten knap 4 Mill. Kr., lad os sige saadan noget som 3,75 Mill. Kr., at gennemføre det. Hvis Staten har nogen Interesse i at sikre